

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: מִשְׁפָּטִים | הַדָּף מוֹקדֵשׁ לַרְפוּאָה כָּל חוֹלֵי עֲמוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל | **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:34**

עֲרַשׁ"ק כִּג' שְׁבַט תִּשְׁע"ד (24.1.14) © **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 17:45**

הַפְּטָרָה: "הַדָּבָר אֲשֶׁר הִיָּה" (לִקְבַּלַת הָעֵלוֹן בְּדוּא"ל שֶׁלַח הוֹדְעָה לִּי moshe45@bezeqint.net) (הַזְמִינִים לְפִי הָעִיר חִיפָה)

בְּנֵי צִיּוֹן

"רְפוּאָה שְׁלִימָה" אוֹתִיּוֹת "רְפָא שְׁלָם יְהוָה"

גְּלוּי וַיְדוּעַ שֶׁהֵשֵׁם הַמְּלֵא שֶׁל הַקֶּבֶה, הוּי"ה(=יְהוָה), הוּא שֵׁם שֶׁל חֶסֶד וְרַחֲמִים גְּמוּרִים. וְלְעוֹמֶת זֹאת, הַשֵּׁם שֶׁל הַקֶּבֶה הוּא "אֱלֹהִים", הוּא שֵׁם שֶׁל מִידַת הַדִּין. וְלָכֵן, עַל הַפְּסוּק הָרִאשׁוֹן בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה – "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", פָּרַשׁ רַש"י זצ"ל: "בְּרֵא אֱלֹהִים (מִידַת הַדִּין), וְלֹא אָמַר בְּרֵא יְהוָה(מִידַת הַרַחֲמִים), (כִּיּוֹן) שְׁבַת־חִילָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה (שֶׁל הַקֶּבֶה) לְבְרוּאוֹתוֹ(=אֶת הָעוֹלָם) בְּמִידַת הַדִּין, וְרָאָה שְׂאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם (כֶּף), וְהַקְּדִים מִידַת הַרַחֲמִים לְמִידַת הַדִּין, וְהִינּוּ (וְהוּוּ מָה שְׁכָתוּב בְּהַמְשָׁךְ הַתּוֹרָה): 'בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה(מִידַת הַרַחֲמִים) אֱלֹהִים(מִידַת הַדִּין) אֶרֶץ וְשָׁמַיִם' – שֶׁהַקְּדִים מִידַת הַרַחֲמִים לְמִידַת הַדִּין".

וּבִיאוֹר הָעֲנִיָּן הוּא, כִּי שָׂרַשׁ הַנְּהַגַת הַטְּבַע הוּא מֵהֵשֵׁם אֱלֹהִים, וְאוֹתָהּ הַנְּהַגָה הִיא בְּבַחֲנֵי מִידַת הַדִּין, כִּי הַטְּבַע עֲצָמוּ אִינוּ מֵרַחֵם – הָאֵשׁ שׁוֹרֶפֶת, הַיָּם מְטַבֵּיעַ, הַחֹזֶק מְנַצֵּחַ, וְכו' ("אֱלֹהִים"=86) בְּגַמְטְרִיָּה "הַטְּבַע"=86)). וְאִילוּ שָׂרַשׁ הַנְּהַגָה שְׁלֵמָה מִדְּרָךְ הַטְּבַע הוּא מֵהֵשֵׁם יְהוָה, וְאוֹתָהּ הַשְּׂגָחָה הִיא בְּבַחֲנֵי מִידַת הַרַחֲמִים. שְׁכּוֹן, שֵׁם הוּי"ה(=יְהוָה), בְּרוּךְ הוּא, מְשַׁגֵּחַ וּמְשַׁנֵּה וּמְסוּבֵב אֶת הַטְּבַע תְּמִיד לְפִי צְרָכֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְלִפִּי זֶה נִבְּיָן הֵיטֵב אֶת מָה שְׂאָמַר הַרַ"ק מְרַאפְּשִׁיץ זִיע"א, כִּי אָמַת שֶׁהַקֶּבֶה בְּרֵא אוֹתָנוּ בְּ"עוֹלָם הָעֲשִׂיָה" – דְּהִינּוּ שְׁכָל אָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעוּלוֹת בְּדְרָךְ הַטְּבַע כְּדִי לְהִתְקַיֵּם וְלִהְיוֹת פְּרִי. אֵךְ כִּיּוֹן שֶׁשָׂרַשׁ הַנְּהַגַת הַטְּבַע הוּא מֵהֵשֵׁם אֱלֹהִים, שֶׁהוּא, כְּאָמוּר, שֵׁם שֶׁל מִידַת הַדִּין, לָכֵן כְּאֲשֶׁר עוֹסֵק הָאָדָם בְּפְעוּלוֹת טְבַעִיּוֹת (קִיּוֹם וּפְרִנָּסָה) הָרִי הוּא מְעוֹרֵר עַל עֲצָמוֹ אֶת מִידַת הַדִּין מֵהֵשֵׁם אֱלֹהִים.

וְלָכֵן, הָעֲצָה הַיְעוּצָה לְכָל אֶחָד מֵאֲתָנוּ הִיא, שְׁכַאֲשֶׁר אָנוּ עוֹסְקִים בְּפְעוּלוֹת טְבַעִיּוֹת, עֲלִינוּ לְהִתְעוֹרֵר בְּמַחְשָׁבָה וְלִהְיוֹת בְּאִמּוּנָה שְׁלִמָה בְּשֵׁם הוּי"ה(=יְהוָה), שֶׁהוּא לְמַעַל מִדְּרָךְ הַטְּבַע, וְהוּא מְהוּה אֶת כָּל הַהִיּוֹת, וּמְשַׁגֵּחַ עַל כָּל הַטְּבַע כָּלוּ – וְעַל-יְדֵי כֶּף יִתְמַתְקוּ לָנוּ דֵינֵי אֱלֹהִים עַל-יְדֵי שֵׁם יְהוָה, בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא מִידַת הַרַחֲמִים. וּמַעַתָּה יִתְבָּאֵר גַּם מָה שְׂבָאֵר הָאֵר"י הַקְּדוֹשׁ עַל הַפְּסוּק: "וַיַּעֲבֵר אֶת מַעֲבַר יַבֵּק" – "יַבֵּק"=112) בְּגִימְטְרִיָּה "יְהוָה אֱלֹהִים"=112) – שֶׁהִנֵּה, לְמִירוֹת שִׁיעָקֵב אָבִינוּ עֲשָׂה כָּל מִינֵי פְּעוּלוֹת בְּדְרָךְ הַטְּבַע כְּדִי לְשַׁכֵּךְ אֶת פְּעוּסוֹ וּשְׁנֵאָתוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ, אִם עַל-יְדֵי הַמַּתְנּוֹת הַרְּבוּת שֶׁשֶּׁלַח לוֹ, וְכֵן עַל-יְדֵי שֶׁהִתְכוּנָה לְמַלְחָמָה נִגְדוּ – לְמִירוֹת זֹאת, מְלַמֵּד אוֹתָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְבָל נְטַעַה חֲלִילָה לְחָשׁוֹב שִׁיעָקֵב אָבִינוּ בְּטַח בְּכוּחוֹ וּבְעֲצָם יָדוֹ לְהַכְנִיעַ אֶת עֲשׂוֹ. שְׁכּוֹן, יַעֲקֹב אָבִינוּ הִתְכוּנָה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים: לְתַפִּילָה, לְדוּרוּן(=מְשִׁלוּחַ מִתְּנָה לְעֲשׂוֹ) וְלְמַלְחָמָה, שְׁמַלְבַּד הַפְּעוּלוֹת הַטְּבַעִיּוֹת – דוּרוּן, וּמַלְחָמָה, שְׁשׁוֹרְשָׁן מֵהֵשֵׁם אֱלֹהִים – בְּטַח יַעֲקֹב אָבִינוּ בְּשֵׁם יְהוָה, הַמְּהוּה אֶת כָּל הַהִיּוֹת, וְהַתְּפִילָה אֶל ה' יִתְבָּרַךְ, אֲדוֹן הַכָּל, וְעַל-יְדֵי כֶּף הוּא לְמַעַשָׂה חֶבֶר וַיַּחַד אֶת הַשֵּׁם אֱלֹהִים עִם הַשֵּׁם יְהוָה, וְכֶף הַמַּתִּיק אֶת הַדֵּינִים מֵעֲלָיו.

עַל-פִּי הָאָמוּר, יִפְתַּח לָנוּ פֶּתַח לְהַבִּין מַעַשָׂה שֶׁל הַמְּקוּבָל הָאֱלֹקִי הַרַ"ק רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ מִזִּידִיטְשׁוֹב זִיע"א, שֶׁפָּעַל לְהַמְשִׁיךְ רְפוּאָה לְחוֹלָה אָנוּשׁ (כְּפִי שְׂמוּבָא בְּסִפְר "עֲשֵׂר קְדוּשׁוֹת"), שֶׁפָּעַם אַחַת בָּא לְפָנָיו רַבְּנוּ צְבִי הִירֵשׁ אִישׁ חוֹלָה בְּמַחְלָה קָשָׁה, לֹא עָלִינוּ, וְהָיָה קָשָׁה לְהוֹשִׁיעוֹ. אָמַר לוֹ רַבְּנוּ בְּעֶרֶב שַׁבַּת קָדֵשׁ פְּרִשְׁת 'תְּרוּמָה': שֵׁב פֹּה עִמָּנוּ. שְׁכּוֹן, לָעַת עֵתָה, אִין בִּידֵי הַרְּפוּאָה לְהוֹשִׁיעַךְ. אוּלָם, בְּשַׁבַּת, כְּאֲשֶׁר סִעְדוּ עַל הַשְּׁלַחֵן הַטְּהוֹר, קָרָא אֱלִיו רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, וְאָמַר לוֹ: הוֹדוּת לְה' יֵשׁ לִי רְפוּאָה עֲבוּרָךְ. הִנֵּה, עַל הַכְּתוּב 'וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה', פָּרַשׁ רַש"י: 'לִי לְשָׁמַי'. וְצָרִיךְ לְהַבִּין, לְאִיזָה שֵׁם מִתְכוּן רַש"י?

אֱלָא, הַמְשִׁיךְ רַבְּנוּ צְבִי הִירֵשׁ וְאָמַר לוֹ: בְּתִיבוֹת "רְפוּאָה שְׁלִימָה" תִּמְצָא אוֹתִיּוֹת "רְפָא שְׁלָם יְהוָה". דְּהִינּוּ, שֵׁם יְהוָה עִם אוֹתִיּוֹת "רְפָא שְׁלָם". כְּלוּמַר, שֶׁהַרְּפוּאָה הַשְּׁלִימָה הִיא מִשֵּׁם יְהוָה. וְהִנֵּה, הַמְּלָה "תְּרוּמָה"=651) הִיא בְּגַמְטְרִיָּה "רְפָא שְׁלָם", וְאִם כֶּף חֶסֶר כָּאֵן אֶת שֵׁם יְהוָה בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי לְקַבֵּל "רְפוּאָה שְׁלִימָה"=אוֹתִיּוֹת "רְפָא שְׁלָם יְהוָה". וְזֶה שְׂרָמְזוּ רַש"י: 'לִי לְשָׁמַי'. כְּלוּמַר, שִׁיעָרְפוּ וַיִּקְחוּ תְרוּמָה כְּמַנְיָן שְׁמִי – שֵׁם יְהוָה(=26) – וְעַל-יְדֵי כֶּף, כְּאֲשֶׁר נִצְרַף אֶת שֵׁם יְהוָה עִם הַתִּיבָה "תְּרוּמָה", וּנְקַבֵּל גַּמְטְרִיָּה "רְפוּאָה שְׁלִימָה". וְכֶף עֲשָׂה שְׁלַקַּח

רַבְּנוּ צְבִי מֵהַחֹלֶה כו' (=26) מִטְּבְּעוֹת כֶּסֶף לְצַדִּיקָה (כַּמְנִיךָ שֵׁם יְהוָה), וְרָפָא אֶת הַחֹלֶה.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁהֲרֵי"ק מְזִידֵיטְשׁוּב זִיע"א סָבַר, שֶׁהֲרֵפּוּאָה בְּדֶרֶךְ הַטְּבַע מְעוֹרֵר אֶת הַדִּינִים מִשֵּׁם אֱלֹהִים, וְלִכְּנֵן צָרִיךְ לְהַמְתִּיקוֹ עַל-יְדֵי בְּטַחוֹן בְּשֵׁם יְהוָה. וְזֶהוּ רֵמֵז הַמְּלָה "תְּרוּמָה" (=651), שֶׁעוֹלָה לְגַמְטְרִיָּה "רָפָא שְׁלָם", שְׁזֶה מוֹרָה עַל רְפוּאָה בְּדֶרֶךְ הַטְּבַע, שְׁזֶה מְעוֹרֵר אֶת הַדִּינִים מִשֵּׁם אֱלֹהִים (שֶׁהֲרֵי אֵין שֵׁם יְהוָה). לִכְּנֵן צָרִיךְ לְצַרֵּף אֶת שֵׁם הוֹי"ה (=יְהוָה), הַמְּהוּוֶה אֶת כָּל הַהוֹיּוֹת, לְמַעַלְהַ מְדֶרֶךְ הַטְּבַע.

וְעַל-כֵּן אוֹמֵר הַקַּב"ה: "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה". דְּהֵינּוּ, לְצַרֵּף אֶת הַשֵּׁם יְהוָה לְבַחֲבִיבַת "תְּרוּמָה", וַיֵּשִׁים בְּטַחוֹנוֹ בְּיַהוָה, וְאֵז יוֹפֶה לְרְפוּאָה שְׁלִימָה - לְהַתְרַפֵּא בְּרַחֲמִים וּבְחַסְדִּים, אַמֵּן. (עַל-פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְתֵס פְּרִיזְמֵן) "רַק שְׁבַתוֹ יִתֵּן וְרָפָא יִרְפָּא"

עַל הַכְּתוּב בְּפִרְשָׁתֵנוּ, "רַק שְׁבַתוֹ יִתֵּן וְרָפָא יִרְפָּא", אוֹמֵר הַגִּמְרָא (בבא קמא פה): "תִּנְא דְּבִי רַבִּי יִשְׁמַעְעָל, וְרָפָא יִרְפָּא, מְכָאן שְׁנַתְנָה רְשׁוֹת לְרֹפְאָ לְרַפְאֵת". אוּלַם, אוֹמְרִים חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל, צְרִיכִים אָנוּ לְדַעַת, שְׁאִמְנֵם מוֹתֵר לְלַכֵּת לְהַתְרַפְּאוֹת בְּדֶרֶךְ "הַטְּבַע", שְׁמִסְפְּרוּ "אֱלֹהִים", אַךְ אֶת עֵיקַר בְּטַחוֹנוֹ יִשִּׁים הָאָדָם בְּשֵׁם הוֹי"ה (=יְהוָה) בְּרוּךְ הוּא, הַרֹפֵא כָּל חוֹלֵי, וְעַל-יְדֵי זֶה מַמְתִּיק מֵעַלְיוֹ הָאָדָם אֶת הַדִּין מִשֵּׁם אֱלֹהִים. בְּעִנְיָן זֶה, אוֹמֵר הַ"בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר", מְבוֹאֵר בְּסִידוּר הָאֵרֶ"י זצ"ל (בְּרַפְת יוֹצֵר אוֹר), כִּי "רְשׁוֹת" הוּא בְּגַמְטְרִיָּה "שְׁקוֹ צִית", שֶׁהֵם רְאשֵׁי הַתִּיבוֹת הַיּוֹצְאִים מִהַפְּסוּק "שׁוֹעַתְנוּ קָבֵל, וְשָׁמַע צַעֲקַתְנוּ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת". וְהֵנָּה, יוֹדַע שְׁפָסוּק זֶה הוּא הַפְּסוּק הַשְּׁבִיעִי שֶׁל "אֵנָּה בְּכַח", וְהוּא כְּנִגְדַּת הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי (=שְׁבַת), וְכְנִגְדַּת הַמִּידָה הַשְּׁבִיעִית, שֶׁהִיא מִידַת "מַלְכוּת".

וְכָל זֶה, אוֹמֵר הַ"בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר", בָּא לְרֵמוֹז לָנוּ, שְׁאִמְנֵם "נִתְּנָה רְשׁוֹת לְרֹפְאָ לְרַפְאֵת", אֲלָא שְׁצָרִיךְ לְהַאֲמִין בְּאִמּוּנָה שְׁלִימָה כִּי "מַלְכוּתוֹ" בְּכָל מְשָׁלָה, וְרַק הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ יֵשׁ בְּכוּחוֹ לְרַפְּאוֹת כָּל חוֹלֵי. לִכְּנֵן, רְשׁוֹת הוּא גַמְטְרִיָּה שֶׁל "שְׁקוֹ צִית" - רְאשֵׁי הַתִּיבוֹת שֶׁל "שׁוֹעַתְנוּ קָבֵל, וְשָׁמַע צַעֲקַתְנוּ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת", כִּי הַחֹלֶה וְהַרֹפֵא צְרִיכִים לְהַתְפַּלֵּל וּלְבַקֵּשׁ "שׁוֹעַתְנוּ קָבֵל, וְשָׁמַע צַעֲקַתְנוּ" מֵה' יִתְבַּרַךְ, שֶׁהוּא "יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת", שִׁישְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם.

וְכַדְבָּרֵי קוֹדְשׁוֹ שֶׁל הַ"בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר": "וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה רְשׁוֹת, שִׁיַּדַּע הַרֹפֵא שְׁאֵין הַרְפוּאוֹת פּוֹעֲלִים, רַק מַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְהוּא נוֹתֵן כֹּחַ בְּ...רְפוּאוֹת, הַנַּעֲשׂוֹת שֶׁתְּרַפְּאוּ (=עַל מְנַת שִׁירְפָּאוֹ) אֶת הַחֹלֶה כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ, עַל-יְדֵי הַתְּפִילָה שֶׁמִּתְפַּלְלִים הַחֹלֶה וְהַרֹפֵא, וְהוּא סוֹד "שׁוֹעַתְנוּ קָבֵל, וְשָׁמַע צַעֲקַתְנוּ, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת", אֲבָל לֹא יֵאֲמִין שֶׁהַרְפוּאָה הַטְּבַעִית בְּעֶצְמָה תְּרַפָּא."

"וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׁים לְפָנֵיהֶם" (כא, א') (זוֹהַר מִשְׁפָּטִים צד', מִתוֹרָגָם): "אֵלוֹ הֵם סְדְרֵי הַגְּלוּלִים-דִּינִים שֶׁל הַנְּשֻׁמוֹת, שֶׁנִּידוֹן כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקַבֵּל אֶת עוֹנְשׁוֹ"

מוֹבָא בִּ"טוֹבֵךְ יִבְעִינוּ" עַל מַעֲשֵׂה שְׁקָרָה בְּאַבְרָךְ אֶחָד, בְּנוֹ שֶׁל גְּבִיר מוֹפְלֵג וְגַם חֲתָנוֹ שֶׁל עֲשִׂיר גְּדוֹל. וְהִיָּה הָאֲבְרָךְ הַהוּא עֲשִׂיר בְּעַצְמוֹ, וְהַקְּדִישׁ אֶת כָּל עִיתוֹתָיו רַק לְתוֹרָה, וְהִיָּה כְּעַץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם. הִיָּה יוֹשֵׁב בְּתַמִּידוֹת וּבַהֲתַבּוֹדוֹת בְּחֶדֶר סָגוּר וּמְסוּגָר בְּמִשְׁךְ כָּל שְׁעוֹת הַיּוֹם, וְלֹא יֵצֵא מִדְּלֵתֵי בֵּיתוֹ הַחוּצָה.

יוֹם אֶחָד בְּקֹר הַקִּיסָר בְּעִיר קְרָקָא, וְתַהוֹם כָּל הָעִיר לְקִרְאוֹתוֹ, וְהַכָּל רָצוּ אֶל רְחוּבָה שֶׁל עִיר לְרֹאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ וּלְבָרַךְ אֶת הַבְּרָכָה הָרְאוּיָה. אוֹתוֹ אֲבָרַךְ לֹא רָצָה לְבַטֵּל תּוֹרָתוֹ וּלְיַלֵּךְ הַחוּצָה. וְרַק כַּאֲשֶׁר הִגִּיעַ רַכְבּ הַמֶּלֶךְ בְּרְחוּבַת הָעִיר, הִצִּיץ מִחֲרָכֵי חֲלוֹן חֲדָרוֹ הַחוּצָה, כְּדֵי לְבָרַךְ "אֲשֶׁר חָלַק מִכְּבוֹדוֹ לְבֶשֶׂר וְדָם". וְהֵנָּה, בְּאוֹתוֹ רָגַע מִמֶּשׁ, נִפְלָה פְּתָאוֹם אֲבָן אַחַת מִפְּיוֹן בֵּיתוֹ שֶׁל הָאֲבְרָךְ עַל סוּסוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ. הַדְּבָר עוֹרֵר סֶעֱרָה עֲצוּמָה, וְהַכָּל חָפְצוֹ לְדַעַת מִי הֵעִז לְנַסּוֹת לְפָגוּעַ בְּחַיֵּי הַקִּיסָר? מִיָּד עָטוּ הַשּׁוֹטְרִים עַל הַבַּיִת וְלֹא מִצְאוּ בוֹ, אֲלָא רַק אָדָם אֶחָד - אֶת אוֹתוֹ אֲבָרַךְ שִׁישֵׁב וְלָמַד כָּל הַיּוֹם. כְּשֶׁהִבִּין הָאֲבְרָךְ אֶת פֶּשֶׁר הָעִנְיָן, טָעַן שִׁידוֹ לֹא הִיָּתָה בְּמַעַל. אֲבָל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיָּה בְּטוּחַ שֶׁהוּא הוּא הַחוּטָא, לֹא הִתְחַשֵּׁב בְּטַעֲנוֹתָיו וְגַזַּר עָלָיו עוֹנֵשׁ מוֹת. כָּל יְהוּדֵי הָעִיר, לֹא נִתְּנוּ שִׁינָה לְעִינֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר הַכִּירוּהוּ מִקְרוֹב, וַיִּדְעוּ בוֹ שֶׁהוּא צָדִיק תָּמִים, וְאֵין לוֹ חֵלֶק בְּמַעֲשֵׂה נִפְשָׁע זֶה. כָּלֵם שָׁגְרוּ מִכְּתָבִים אֶל כָּל שָׂרֵי הַמְּלוּכָה, וּבִקְשׁוּ וְהַתְּחַנְּנוּ עַל נַפְשׁוֹ שֶׁל הָאֲבְרָךְ. לְבִסוּף הַחֲלִיט הַמֶּלֶךְ לְשֹׂאוֹל אֶת פִּי רַב הָעִיר, וְאִם הָרַב יִלְמַד עָלָיו זְכוּת, יִשְׁאִירוּהוּ בְּחַיִּים. לְהַפְתָּעַת הַכָּל נִשְׁתַּתֵּק רַב הָעִיר, וְלֹא דָבַר מְלָה וְחָצִי מְלָה לְזַכּוֹתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אֲבָרַךְ, וַיְהִי הַדְּבָר לְפֶלֶא אֲדִיר, וְכָל הַרְוָאָה הַשְּׁתוּמִם וְנִחְרָד. וְהָאֲבְרָךְ אֲכַן הוֹצֵא לְהוֹרָג!

וְהֵנָּה, לְאַחַר בִּיצוּעַ גִּזְרֵי הַדִּין, בִּקֵּשׁ הָרַב לְהַבִּיא אֶת הַהַרְוֵג אֶל בֵּית הַכְּנִסַּת. כַּאֲשֶׁר עָמְדוּ נוֹשְׂאֵי הַמִּיטָה לְיַד בֵּית הַכְּנִסַּת, נִגַּשׁ הָרַב אֶל הַמֵּת, וְאָמַר בְּקוֹל גְּדוֹל: "מִצְוָה אֲנִי עָלֶיךָ בְּגִזְרַת הַתּוֹרָה - קוּם עֲמוּד, וְהוֹדִיעַ לְעַם אֶת סִיבַת מִיתַתְךָ, לְמַעַן לֹא יִרוּנוּ כָּל הָעָם, וְהִסִּירוּתִי מֵעַלֵי אֶת תְּלוּנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל!".

לְתַדְהַמַּת הַכָּל יִשֵּׁב הַמֵּת בְּמִיטָתוֹ לְעִינָי כָּלֵם, וְאָמַר: "אֲנִכִּי נִשְׁמַת פְּלוּנִי, שִׁזְרַק אֶת הָאֲבָן הָרְאוּשׁוֹנָה עַל יִרְמִיָּהוּ הַנְּבִיא, וְלִכְּנֵן נִשְׁלַחְתִּי לְעוֹלָם הַשְּׁפֵל הַזֶּה כְּבָר כְּמָה פְּעַמִּים, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עִוְתַתִּי, כַּאֲשֶׁר רָגַמְתִּי בְּאֲבָן אֶת הַנְּבִיא יִרְמִיָּהוּ. וְעַתָּה בְּגִלְגוּל הַזֶּה, כַּאֲשֶׁר נְהַרְגַתִּי עַל "זְרִיקַת אֲבָן עַל הַמֶּלֶךְ", תִּקְנֵנִי הַכָּל, וְנִשְׁאָרָה נִשְׁמַתִּי זָפָה וְנִקְיָה. וְלִכְּנֵן חֲשַׁב הָרַב מַחְשְׁבוֹת, לְבָל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִידַח, וְצָפָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא לָמַד עָלָי זְכוּת, לְמַעַן הַבִּיאֵנִי אֶל מְקוּמִי בְּשָׁלוֹם...!". שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

פְּרִשֶׁת הַשְּׁבוּעַ: מִשְׁפָּטִים | הַדָּף מוֹקְדֵשׁ לְרִפּוּאָת כָּל חוֹלֵי עֲמוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל | **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻתָּה: 16:34**

עֲרַשׁ"ק כַּג' שְׁבֻט תִּשְׁע"ד (24.1.14) © **יְצִיאַת הַשְּׁבֻתָּה: 17:45**

הַפְּטָרָה: "הַדְּבַר אֲשֶׁר הָיָה" (לְקַבֵּל הָעֵלּוֹן בְּדוּא"ל שֶׁלַח הוֹדָעָה לִּי moshe45@bezeqint.net) (הוֹמָנִים לְפִי הָעִיר חֵיפָה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"הֲנֵה אָנֹכִי שֶׁלַח מְלֶאךָם לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֶךָ בְּדֶרֶךְ וְלִהְבִּיאֶךָ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכַּנְתִּי"

עַל הַכְּתוּב כִּי אֵין פֶּרֶשׁ רַש"י זצ"ל בְּלִשׁוֹן קוֹדֶשׁ: "אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכַּנְתִּי... וְהוּא אֶחָד מִן הַמְּקָרְאוֹת שְׂאוּמְרִים שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעֲלָה (=בְּשָׁמַיִם) מְכוּן כְּנֶגֶד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה (=בִּירוּשָׁלַיִם)". וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין עֲנִיָּן זֶה. שְׂכוֹן, מְדוּעַ "בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעֲלָה (=בְּשָׁמַיִם) מְכוּן כְּנֶגֶד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה"? וּפְרָשׁ כ"ק הָאֲדַמּוּ"ר מֶרֶן רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִבְּעֵלְזָא, וְאָמַר: הֲנֵה, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעֲלָה נִבְנָה בְּשָׁמַיִם, עוֹד לְפָנֵי שֶׁנִּבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה, בְּאַרְץ. וְכֹאֲשֶׁר בָּנוּ יִשְׂרָאֵל אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, לְמִטָּה בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, הוּא הָיָה מְכוּן בְּדִיוֹק כְּנֶגֶד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעֲלָה.

אוֹלָם, אוֹמֵר הָאֲדַמּוּ"ר מֶרֶן רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִבְּעֵלְזָא: כֹּאֲשֶׁר חֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל, וּבֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה חָרַב, וְהָיוּ יִשְׂרָאֵל גּוֹלִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמְדִינָה לְמְדִינָה, הֲנֵה הַקַּב"ה, בְּרוּב רַחֲמָיו וְחַסְדָּיו, וּמַחֲמַת גְּדֹל אַהֲבָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, טָלְטַל כְּבִיכּוֹל אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעֲלָה, בְּכַדִּי שִׁיחָה מְכוּן כְּנֶגֶד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה, שֶׁהֵם בְּתֵי הַכְּנִסְיוֹת (=בְּתֵי-הַכְּנִסְתִּים) וּבְתֵי הַמְּדַרְשׁוֹת שֶׁבָּהֶם יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה. (בְּתֵי הַכְּנִסְתִּים וּבְתֵי הַמְּדַרְשׁוֹת הֵם בְּבַחֲנֵי מִקְדָּשׁ מְעֻט, כְּמוֹ שְׂאוּמְרַת הַגְּמָרָא (מְגִילָה כ"ט, א'): "וְאֵהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעֻט – אָמַר רַבִּי יִצְחָק: אֵלּוּ בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת...").

וְכִמוֹ שֶׁשְׁנִינּוּ בְּגְמָרָא (מְגִילָה כ"ט): "תִּנְיָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי (=רִשְׁב"י) אוֹמֵר, בֵּא וּרְאֵה, כְּמָה חִבִּיבִין יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּכֵל מְקוֹם שְׁגָלוֹ, שְׂכִינָה עִמָּהֶם. גָּלוּ לְמִצְרַיִם, שְׂכִינָה עִמָּהֶם, שְׁנִיאָמַר (ש"א ב'): הַנְּגִלָּה נִגְלִיתִי אֶל בֵּית אָבִיךָ בְּהִיוֹתָם בְּמִצְרַיִם...". לְבַבֵּל, שְׂכִינָה עִמָּהֶם, שְׁנִיאָמַר (יִשְׁעִיָּה מ"ג): 'לְמַעַנְכֶם שֶׁלַחְתִּי (אֶת הַשְּׂכִינָה) בְּבָלָה'. וְאָף כְּשֶׁהֵם עֵתִידִין לִיגְאָל, שְׂכִינָה עִמָּהֶם, שְׁנִיאָמַר (דְּבָרִים ל'): 'וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוֹתֶךָ, וּרְחַמְךָ; 'וְהָשִׁיב' לֹא נֹאמַר, אֶלָּא 'וְשָׁב', מִלְּמַד שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁב עִמָּהֶם מִבֵּין הַגְּלִיּוֹת".

וְצָרִיכִים אָנוּ לְדַעַת, שֶׁקְּדוּשַׁת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה הִיא מֵהַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹכּוֹ. וְלִכּוֹן, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה בִּירוּשָׁלַיִם, לֹלֵא הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹכּוֹ הוּא כְּכֹל הַבְּנִינִים, וְאֵין לוֹ שׁוּם קְדוּשָׁה מִיּוֹחַדָּת. עַל-כֵּן, בְּעַת חֲרָפֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כֹּאֲשֶׁר הִסְתַּלְּקָה הַשְּׂכִינָה מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הַחֲרִיב הַקַּב"ה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מִכִּיּוֹן שֶׁנִּשְׁאַר שֵׁם בְּנֵין רְגִיל כְּכֹל הַבְּנִינִים, לֹלֵא קְדוּשָׁה.

עַל-פִּי הָאֲמוּרָה, יוֹבֵן לָנוּ מֵאֲמַר חו"ל (אֵיכָה רַבָּה ד', טו'): "מִזְמוֹר לְאַסָּף, אֱלֹקִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלָתְךָ, טְמָאוּ אֶת הַיִּכָּל קְדוֹשְׁךָ. לֹא הוּוּהוּ קָרָא צָרִיךְ לְמִימְרָ (=לֹא הָיָה צָרִיךְ לּוֹמַר)... בְּכִי לְאַסָּף, (אוֹ) נְהִי לְאַסָּף, (אוֹ) קִינָה לְאַסָּף? וְלָמָּה אוֹמֵר (דוֹד הַמֶּלֶךְ) מִזְמוֹר לְאַסָּף?... (הָרִי) הַקַּב"ה הַחֲרִיב הַיִּכָּל וּמִקְדָּשׁ, וְאַתָּה יוֹשֵׁב וּמְזַמֵּר? אָמַר לָהֶם: מִזְמוֹר אָנֹכִי שֶׁשָּׁפַךְ הַקַּב"ה חֲמָתוֹ עַל הָעֲצִים וְעַל הָאֲבָנִים, וְלֹא שָׁפַךְ אֶת חֲמָתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל".

וְהַכּוֹנֵה הִיא, שֶׁהִיוֹת שֶׁמִּפְּנֵי חֲטָאֵינוּ נִסְתַּלְּקָה הַשְּׂכִינָה מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אִם כֵּן, נִשְׁאַר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה רַק בְּנֵין עֲצִים וְאֲבָנִים. וְלִכּוֹן שָׁפַךְ הַקַּב"ה אֶת חֲמָתוֹ רַק עַל הָעֲצִים וְהָאֲבָנִים. שְׁהָרִי, בְּלִי הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה אֵין זֶה בֵּית מִקְדָּשׁ, אֶלָּא בְּנֵין רְגִיל שֶׁל עֲצִים וְאֲבָנִים.

מַעֲתָה נוֹכַל לְהִבִּין, כִּי כֹאֲשֶׁר אָנוּ אוֹמְרִים שֶׁהַקַּב"ה, בְּרוּב רַחֲמָיו וְחַסְדָּיו, מִבִּיא אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעֲלָה, שִׁיחָה מְכוּן כְּנֶגֶד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה, שֶׁהֵם בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת, שֶׁבְּבַבֵּל הִנְקָרְאִים "מִקְדָּשׁ מְעֻט", הַכּוֹנֵה הִיא שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מִשְׁרָה אֶת שְׂכִינָתוֹ בְּשָׁמַיִם כְּנֶגֶד בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי הַמְּדַרְשׁוֹת שֶׁל מְטָה, וּמֵאִיר מִמְכוּן שְׁבָתוֹ, מֵהַשְּׁמַיִם, עֲלֵיהֶם. וּמִכֵּן יֵשׁ לּוֹמַר, שֶׁקְּדוּשַׁת בְּתֵי הַכְּנִסְיוֹת וּבְתֵי הַמְּדַרְשׁוֹת הִיא רַק מֵהַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, הַנִּמְצָאָת בְּבֵית מִקְדָּשׁ שֶׁל מַעֲלָה, הַמִּשְׁפִּיעַ מְקְדוּשָׁתָה עֲלֵיהֶם.

וְזֶהוּ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת כ"ה, ח'): "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם". שְׂכוֹן, לְכַאוּרָה הָיָה צָרִיךְ לּוֹמַר "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכּוֹ", בְּלִשׁוֹן יְחִיד. וּמְדוּעַ כּוֹתֵבֵת הַתּוֹרָה "בְּתוֹכָם" בְּלִשׁוֹן רַבִּים?

אֶךְ לְפִי הָאֲמוּרָה יֵשׁ לּוֹמַר שֶׁהַתּוֹרָה רְמְזָה בְּזוֹה, שֶׁכֹּאֲשֶׁר יִכְנָסוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מְטָה, שֶׁהֵם בְּתֵי

הפנסיות(=בתי-הכנסת) ובתי המדרשות, כדי לעסוק בתורה ובתפילה, יכון הקב"ה את בית המקדש של מעלה כנגד בית המקדש של מטה, וישרה את שכנינו עליהם. ולכן כתוב "ושכנתי בתוכם" - דהינו בשני בתי המקדש - של מעלה ושל מטה(=בתי הפנסיות ובתי המדרשות).

וזהו שאמר התנא הקדוש רשב"י: "בא וראה, כמה חביבין ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שבכל מקום שגלו, שכניה עמהם. גלו למצרים, שכניה עמהם... גלו לבבל, שכניה עמהם".

והפונה היא, שהיות וענין הגלות נובע מחרבן בית המקדש של מטה, למרות זאת השאיר לנו הקב"ה גם בגלות מעין בית מקדש - אלו בתי הפנסיות ובתי המדרשות, שהם בבחינת "מקדש מעט". והוא יתברך, ברוב רחמיו וחסדיו, מקיים "כל מקום שגלו ישראל - שכניה עמהן". ובכל מקום שרק יתפללו ישראל בבתי פנסיות ויעסקו בתורה בבתי המדרשות, תבוא השכינה הקדושה, ותעמוד עליהם כדי להשפיע להם מקדושתה, בבחינת "בית המקדש של מעלה(=בשמים) מכון כנגד בית המקדש של מטה". (על-פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"מדבר שקר תרחק"

אמר רבי חנינא במסכת שבת (נה, עא'), "חותמו של הקדוש ברוך הוא - אמת". על-כן יש לומר, שכל מי שמתנהג במידת האמת והתמימות, מיד שורה עליו צלם אלקים. ורמזו על-כך חז"ל בפתוב: "אתם קרויים אדם". "אתם" אותיות "אמת". לרמז לנו, כי מי שמתנהג במידת האמת קרוי אדם, ועליו שורה צלם אלקים.

בענין מידה נפלאה זו של האמת, מסופר על הגאון הצדיק רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, מנהלה הרוחני של ישיבת פונוביז', שכאשר בקשו ממנו להספיד את הגאון רבי איזיק שר, ראש ישיבת סלובדקה, סרב המשגיח, ולא הועילו כל נסיונות השכנוע של בני המשפחה. לאחר זמן מה, הסביר רבי יחזקאל את סיבת סירובו, ואמר, שבאותם ימים נפטר באמריקה אחד מנכדיו האהובים (לא עלינו). וכיון שכך, הוא חושש שכאשר יעמוד על הבימה ויתחיל בהספד, יתעורר אצלו הבכי - בגלל מות הילד - אבל השומעים יחשבו שהוא בוכה על פטירת ראש הישיבה, ויהיה בכך משום גניבת דעת.

"וגנב איש ומכרו ונמצא.. מות יומת" (שמות כא, טז)

בזמן שלטון ניקולאי הראשון על פסא המלוכה ברוסיה, יצאה פקודת הקנטוניסטים האכזרית הידועה: לחטוף את ילדי ישראל, ולמוסרם למלכות לשם עבודת צבא ממושכת.

והנה, נפל הגורל הזה לתת ילד לצבא בחלקה של העיירה סלנט, מקום מושבו של ר' ישראל.

אולם, ראשי הקהל, מפתח מעשירי המקום, התחילו לפזול לעבר משפנות העניים והדלים, שאין להם מגן ומושיע. לרוע המזל, נקלעה אז לעיירה סלנט אלמנה עניה, שהיתה מחזרת על הפתחים, ומנגנת בתיבת-נגינה בלונת יתומה הקטן, שהיה מאסף את הפרוטות, שהיו היהודים הרחמנים זורקים לו.

ראשי הקהל, שראו מסכנה זו שמחו מאד על-כך: מיד חטפו את הילד מידי אמו, שינו את שמו לשם אחד מילדי המקום, ורשמו אותו לעבודת הצבא, לשם מילוי חובתם למלכות. זעקות האלמנה הגיעו עד השמים. דעתה נטרפה עליה, התרוצצה מבית לבית, דפקה על דלתות גבאי העיר ואיש לא שם לב אליה.

באותו זמן הזדמן לרבי ישראל לבוא ליסלנט לבקור לשבת. אותה האלמנה, בראותה לפניו איש נשוא-פנים, נפלה לרגליה והתחננה שיציל את ילדה. ר' ישראל הקשיב לסיפור דבריה, הרגיעה ובקשה לבוא אליו לאחר שבת. שבת ובשבת בבקר הלך ר' ישראל לבית הכנסת להתפלל, ולא ספר לאיש מאומה בענין זה. לאחר תפילת שחרית, באו כל נכבדי המקום לאכסנייתו של רבי ישראל לקידוש. לאחר שקדשו על הניון, קם לפתע ר' ישראל ממקומו בקצף רב, והחל לנזוף במסובים על השערוריה במעשה החטיפה, ולכנותם בשמות גנאי: רוצחים, גונבי נפשות וכו'. בהיותו מכיר את ראשי הקהל, פנה אל כל אחד מהם באופן אישי. לאחד אמר: "הרי צדיק אתה. וקושר מטפתך על הצואר בשבת, כדי לא להוציא מרשות, אפילו במקום שיש עירוב. ואילו לעבור על הפסוק: 'גנב איש ומכרו.. מות יומת', לא איכפת לך?". לשני אמר: "הרי אתה מחזר אחרי הידורי מצוה ומדקדק בקלה כבחמורה, ואילו למסור נפש מישראל לשמו, מותר לך?". לשלישי אמר: "הרי אתה מדקדק במצוה שמורה ובאתרוג מהנדר, ואילו לעבור על הלאו: "כל אלמנה ויתום לא תענון" (שמות כב, כא) שיש עליו מיתה בידי שמים, אין אתה חושש?". וכן אמר לרביעי וכן לחמישי.

הקהל הנדהם נבהל מפניו של ר' ישראל, ולא יכלו לענות אותו. פתאום קפץ ר' ישראל ממקומו, כאילו הפישו נחש, ותוך זעקה מרה שאסור להמצא בחברת פריצים, עזב בבהלה את הבית, ובאמצע יום השבת יצא את העיר.

השמועה עברה מבית לבית ומחומה רבה נפלה בעירה. נזיפתו הצורבת של רבי ישראל, גאון וצדיק מדור ובריחתו מהעיירה - עלבה בהם עלבון נוקב ויורד עד תהום הנפש. גם ראשי הקהל, האחראים לדבר, הכירו בעונם, ולא ראו דרך אחרת לפניהם, כי אם לשחרר את הילד החטוף ולפיס את ר' ישראל. אולם, לא נמצא איש בכל העיירה שהיה לו העז ללכת בשליחות זו להסתכל בפני ר' ישראל. עד שרבי אליהו מקרטינגה, שהיה באותו מעמד, קבל עליו את התפקיד הזה. ואחרי חפזים רבים, מצא את ר' ישראל תועה בין ההרים, שבתחומי העיירה, שקוע במחשבות נוגות. ואחרי שגלה לו ר' אליהו ששחררו את הילד הנחטף, נאות ר' ישראל אז לשוב לעירה.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!